

Любовъ, привързаностъ — това е начало на страдания. Любимото винаги рискуваме да загубимъ, и щомъ го изгубимъ, мъчимъ се, ставаме злочести!... Животътъ безъ обичъ ще биде празенъ, казашъ? Съгласенъ съмъ: но тая празнота е благодатна: ще ни олекне съ единъ товаръ по-малко и въ така тежкия и мъчния, и така обременения животъ. Нѣмаме любовъ — нѣмаме най много тегла и страдания, завистъ и отчачния! Калко любими нѣща забравяме, прѣжалияваме, и нищо! Нека прѣжалияваме отъ напрѣдъ, за да нестрадаемъ отъ послѣ много по-дълго, много по-болно...

Искашъ да се насладишъ полово? — Стори го, безъ да се приврѣзвашъ и уврѣзвашъ съ прѣдметта на наслаждението си, мъжко си било, женско си било. Природата ни е наложила да се плодимъ, нека ѝ даваме нейното! Можемъ да пристояваме за плода си, що длъжимъ на природата, но нека е това машинално, както хранимъ коня, кравата, прасето, назначено да умре.

Нашиятъ вѣкъ е късъ. Отъ шейсетъ години животъ, срѣдне число, двайсетъ години сѫ сънъ; въ осталите четирийсетъ години, кой е могълъ да наброи поне четирийсетъ дни прѣкарани тихо, безъ болки и милости за любимъ, безъ плачъ и безъ тѣга за загуби, и безъ тревоги — отъ бѫдящи загуби на любими: жена, дѣца, братя, любовница, имотъ? Има ли единъ такъвъ честитъ?

Каква е цѣльта на нашия животъ? Да бѫдемъ честити? Да! За да станемъ такива, трѣбва да страдаемъ колкото се може по-малко... Любовъта влечи подирѣ си страданията. Нека се откажемъ да обичаме, нека нашите отношения съ окръжающите насъ условия и общество да бѫдятъ наредени по чиста смѣтка, безъ да влагаме въ тѣхъ каквато и да било сърдечность, чувства и аффекти.

— Ти само едно забравяшъ, Холски: великиятъ законъ на природата. Ний и да се несѣтимъ — тя ни кара да